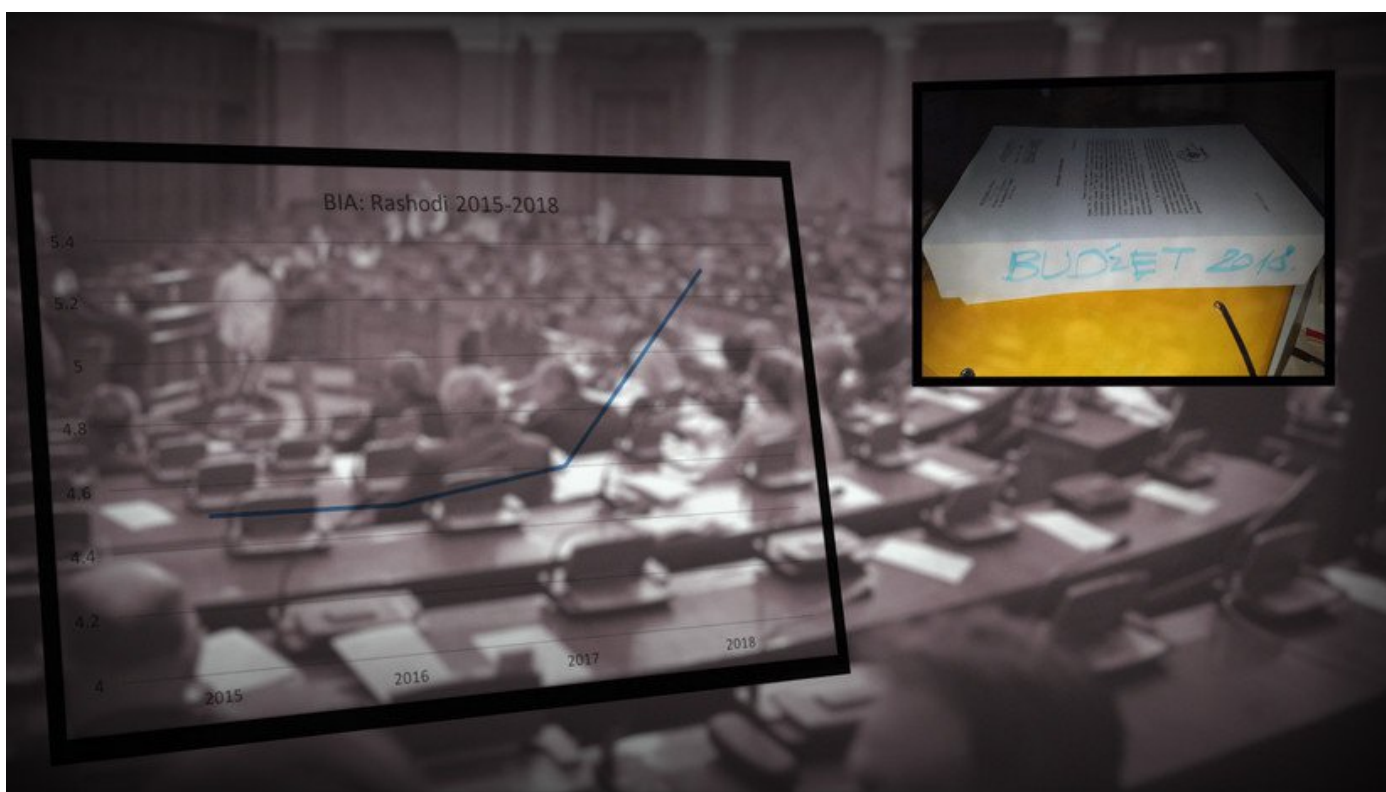

Документ на основу којег би се тачно знало колико је и на шта свако министарство у претходној години трошило новац свих грађана недоступан је јавности већ три године јер Влада Србије упорно игнорише законску обавезу да завршни рачун о буџету усвоји. На овај начин, укинут је још један механизам контроле трошења новца из државне касе, а грађанима поручено да немају право на информацију о томе на који начин је власт, у њихово име, располагала њиховим новцем.

Док у парламенту тренутно траје расправа о једном од најважнијих закона једне државе -Предлогу закона о буџету за следећу годину, одговора на питање како се буџетом располагало претходне године нема. А нема га јер, иако је по закону и Уставу дужна, Влада предлог завршног рачуна буџетом већ три године није усвојила и доставила Скупштини Србије.

Ово значи да закон не крши само Скупштина која закону о завршном рачуну није усвојила од 2002. већ га већ три године крши и Влада Србије. Наиме, чак иако се о завршном рачуну није изјашњавала скупштина, он је након што га усвоји влада постајао јавни

документ у који сви имају могу да имају увид.

На ову чињеницу подсетио је недавно и председник Фискалног савета Србије Павле Петровић.

Како је навео, законска обавеза усвајања Закона о завршном рачуну није се поштовала од 2002. године, али је тај документ бар био достављан Скупштини Србије све до 2014. године.

„На тај начин је тај документ био јаван, односно доступан јавности. Од 2015. се прекинуло са том праксом, и од тада не знамо како је свако Министарство појединачно потрошило новац“, рекао је Петровић.

Осим тога, како је додао, јавни увид у документ о извршењу буџета је још важнији имајући у виду да се од 2016. године фонд за текуће буџетске резерве повећао чак четири пута. Реч је о средствима која Влада може да распоређује мимо усвојеног буџета.

„То ће и у 2019. бити око 50 милијарди динара и тај новац ће се из текућих буџетских резерви распоређивати без ребаланса буџета. Од када нема ребаланса, а новац се додељује из буџетских резерви, ми не знамо колико је ко стварно потрошио. Тиме је додатно умањења транспарентност трошења буџетских средстава“, упозорио је председник Фискалног савета.

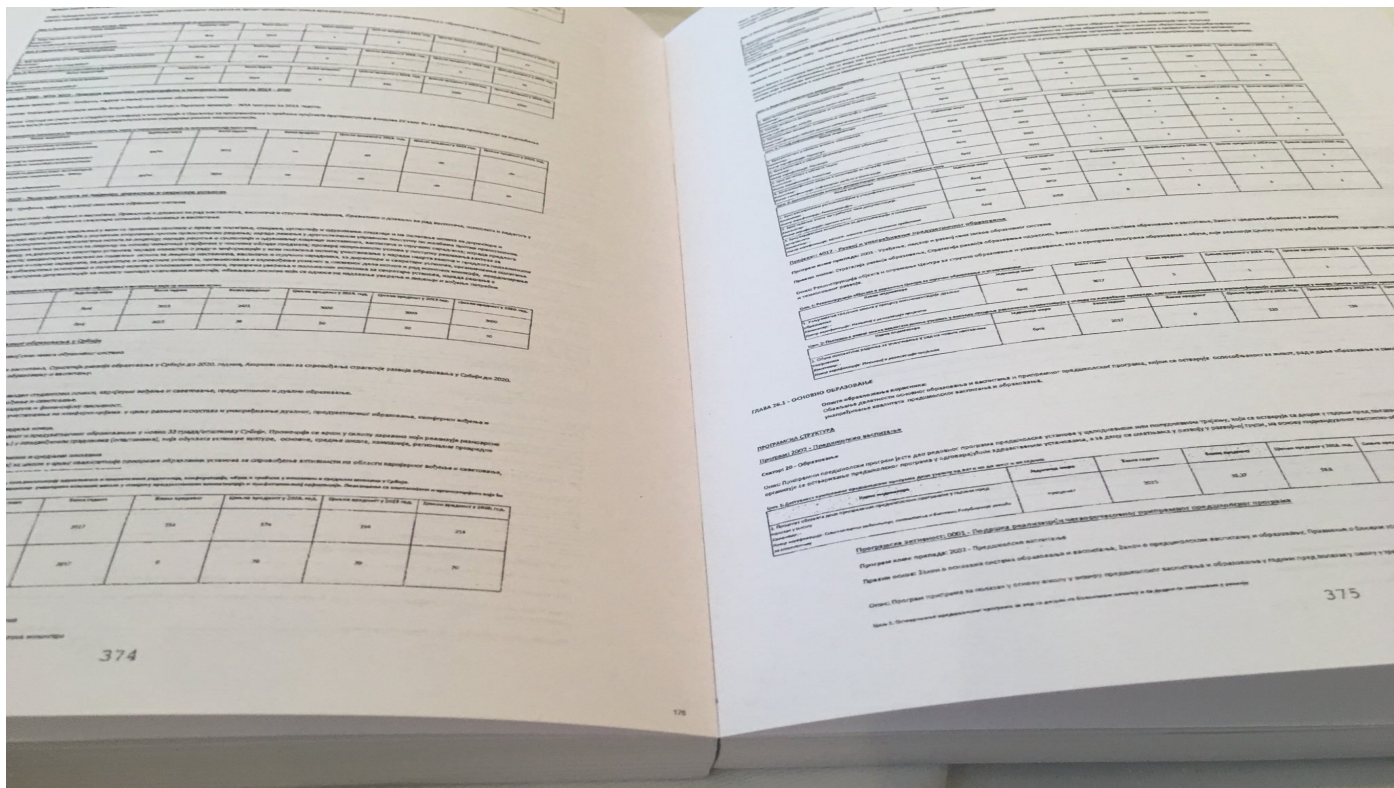
Да Влада 2015. и 2016. посланицима није достављала завршни рачун буџета, што практично значи да га није ни усвајала, потврдили су и шефови посланичких група Српске напредне странке и Демократске странке за Инсајдер средином ове године.

Шеф СНС-а Александар Мартиновић рекао је да је убеђен да ће се завршни рачун за 2017. годину пронаћи пред посланицима, а на питање зашто он, као шеф најбројније посланичке групе није затражио да се на дневни ред стави завршни рачун буџета Републике Србије рекао „А шта сте Ви, БИА, ОЗНА, УДБА?“

Већ је крај 2018, а завршни рачун за претходну годину, упркос уверавању Мартиновића, није се нашао ни пред посланицима, министрима, па ни грађанима. Како је ово могуће и шта ће учинити да власт јавности предочи како је користила буџетски новац једно је од питања на које, од Мартиновића, нисмо добили одговор јер се није јављао на позиве новинара редакције Инсајдер.

Буџетске резерве се користе без јасних критеријума и нетранспарентно

Осим полагања рачуна о томе како је које министарство трошило новац свих грађана у претходној години завршни рачун могао би да пружи информације и о томе на који начин је Влада располагала буџетском резервом јер по закону уз завршни рачун обавеза је и да се достави извештај о коришћењу средстава буџетске резерве. Управо буџетске резерве представљају још један вид коришћења новца свих грађана без контроле, о чему је Инсајдер у неколико наврата писао.

Како смо објавили, буџетске резерве већ годинама представљају својеврсан извор средстава која се деле за различите намене локалним самоуправама упркос чињеници да сви градови и општине добијају средства која су им опредељена годишњим буџетом.

Никада грађанима није објашњено ни по којим критеријумима, нити за које намене се овај новац из централног буџета ставља на располагање локалним самоуправама, што отвара простор за бројне злоупотребе.

Разлог је, како већ дуже време упозорава Фискални савет, то што новац добијен из текуће буџетске резерве локалне самоуправе могу да троше без сагласности градске скупштине и информисања јавности.

Тако је Фискални савет пронашао да су поједине локалне самоуправе новац добијен преко резерве давале локалним спортским клубовима или су се чак плаћали сумњиви тендери изградње спортских хала и базена.

Упркос упозорењима Фискалног савета, међутим, Влада Србије никада није престала са овом праксом, а на недавно Питање дана редакције Инсајдер Зашто Влада Србије наставља са праксом додељивања средстава из буџетских резерви локалним самоуправама без јасних критеријума и нетранспарентно одговор никада није стигао.

([Инсајдер](#))